

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/87/2018
Identifikačné číslo spisu: 1515204978
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1515204978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej M. A., trvalým pobytom v C., o zaplatenie 977,64 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 14C/143/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. decembra 2017 sp. zn. 9Co/12/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava V sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia nesplatenej časti úveru s príslušenstvom, ktorý jej bol poskytnutý na základe Úverovej zmluvy č. 15393 uzavretej dňa 11. decembra 2012.

2. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. mája 2016 č.k. 14C/143/2015- 63 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 977,64 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 77,82 €, s úrokom z omeškania vo výške 1,80 €, s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne z istiny 977,636 € od 11. apríla 2013 až do zaplatenia, a s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 77,82 € od 11. apríla 2013 až do zaplatenia, ako i trovy konania v sume 58,50 € titulom súdneho poplatku za žalobu, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol.

3. Proti zamietajúcemu výroku predmetného rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. decembra 2017 sp. zn. 9Co/12/2017 tak, že ho v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 421

ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), t.j. nesprávnym právnym posúdením vecí odvolacím súdom v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte riešená. Odvolaciemu súdu vyčítala nesprávnosť jeho právneho záveru, že úrok z istiny jej prináleží iba do vyhlásenia splatnosti celého úveru. Mala za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie v napádanom rozsahu (zmluvný úrok 19,9 % ročne z istiny 977,64 € od 11. apríla 2013 do zaplatenia) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadrila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

8. Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 419 CSP). Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je tretou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Civilný sporový poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone (§ 421 ods. 1 CSP), alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 420 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Podľa § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

11. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú sporu s ochranou slabšej strany, keď vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním

napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov ako pri istine.

12. V preskúmvanej veci je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, ktoré je tvorené ročným úrokom vo výške 19,9 % z istiny 977,64 € od 11. apríla 2013 do zaplatenia. V čase začatia dovolacieho konania (2. februára 2018) výška príslušenstva predstavovala sumu 937,04 €. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (9. marca 2015) bola 380 € (podľa § 1 písm. a/ Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2014 z 15. októbra 2014, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2015). Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaní napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy (3 800 €). Prípustnosť dovolania žalobkyne bola preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ CSP vylúčená.

13. I keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu, t.j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b/ CSP. Účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku zvýšená ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená ochrana spočíva v sprístupnení dovolania i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v CSP reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t.j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až 323 CSP), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 148/2018, 6 Cdo 158/2018).

14. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

15. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, keďže jej žiadne preukázané trovy v dovolacom konaní nevznikli.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.